

KALVÍNSKE HLASY

ÚRADNÝ ORGÁN
REFORMOVANEJ KREŠŤANSKEJ CIRKVI NA SLOVENSKU

Ročník LXXXIX.

Číslo 1.

Komárno, január 2018

Cena 30 centov

HAZARD LÁSKY

„Svoju dúhu som položil na oblak, aby bola znamením medzi mnou a zemou“ (1Mojž 9,13).

Určite mnohí poznáte film *Fidlikant na streche*. Je v ňom situácia, keď do dedinského židovského prostredia prídu tlačené noviny, v ktorých sú zlé správy. Obyvatelia utekajú k rabimu. Starý rabi hovorí, že on noviny nepotrebuje, lebo ak sa chce dozvedieť o tragickej udalosti, radšej si v Biblii prečíta príbeh o potope.

Žarty odložiť nabok, vo Svätom Písme je skutočne veľa ťažkých príbehov. Záhuba, vojny, vraždy a mnoho tragédií sa v ňom dá nájsť. Mnohí sa aj pýtajú: toto je Božie slovo? Keď vidíme toľko bolesti, ako môžeme hovoriť o tom milujúcom Bohu, ktorý má rád človeka? Táto otázka je falošná. V príbehu o stvorení totiž môžeme čítať, že Boh dal človeku slobodnú vôľu. My nie sme naprogramované stroje, ale na základe svojho slobodného rozhodnutia si môžeme zvoliť budúcnosť, alebo sa môžeme rozhodnúť pre zlo. Naše rozhodnutia však majú následky a tie musíme znášať sami.

V Noachových časoch sa hriech tak rozmnožil, že jeho dôsledkom bola potopa. Ale Pán Boh chcel zachrániť to, čo stvoril a prostredníctvom Noacha a s jeho pomocou sa to všetko aj udialo. Hore uvedený text je časťou tej zmluvy, ktorú Hospodin uzavrel so svetom.

Zmluva sa stále viaže na budúcnosť. Keď dve strany uzatvoria zmluvu, vždy sa v nej hovorí o budúcnosti. Charakteristickou črtou nášho textu je, že tu neuzatvárajú zmluvu dve strany, ale iba sám Pán Boh dáva prísľúbenie. Tu dáva jednostranný prísľub suverénny Boh pre celé ľudstvo. To asi znamená, že človek si potom robí, čo chce? Môže si robiť, čo chce, a Boží trest sa nedostaví? Znamenalo by to, že svet je bez nás-

ledkov? Nie! Neznamená to to! Človek aj naďalej musí počítať s účinkom svojich skutkov. Ale bezpodmienečná Božia láska je navždy s človekom.

Táto situácia je porovnateľná so stavom matky, ktorá navštevuje svojho právoplatne odsúdeného syna vo väznici. Vie, že je vinný, vie, že si zasluhuje odsúdenie, a predsa ho pri každej novej príležitosti s láskou navštevuje.

V Novom Zákone sa táto situácia prejavuje azda najzjavnejšie v príbehu o márnoträtom synovi. Sú mnohí, ktorí by radi prepísali nadpis tohto príbehu, lebo okrem márnoträtého syna hovorí aj o milujúcom Otcovi. Otec miluje svojho syna, ktorý v dialke sebazničujúcim životom, a čaká na jeho návrat domov. Keď sa syn vráti, prijíma ho ako najvzácnejšieho hosťa a pripraví slávnostnú hostinu pri príležitosti jeho návratu. Boh nás miluje aj napriek tomu, akí sme, čo robíme, ako žijeme, a berie na seba jednostrannú zmluvu, hazard lásky. My si musíme priznať, že jednostranná zmluva sa stále spája s hazardom. Ale náš

Pán berie na seba toto rozhodnutie v nádeji, že si my ľudia všimneme bránu, ktorá sa otvorila v Kristovi, ktorá čaká, aby sme cez ňu vkročili do domu nášho Otca.

Málokedy sa môže stať, že sme kochať vo farbách dúhy. Ich obraz je však prítomný v pamäti každého z nás. Nech je v tomto roku v srdci každého z nás vedomie, že

náš milujúci Otec sa k nám večnou zmluvou zaviazal. Hľadáme bránu nášho nebeského príbytku, približujme sa k nej, aby náš život vďaka Božej starostlivosti a Jeho milosrdenstvu našiel domov v tom pokoji, ktorý môže poskytnúť iba On každému človeku.

Róbert Géresi

Kresťanský sviatok Zjavenie Pána, ktorý je tiež známy ako Traja kráľi, oslavujú kresťania, ktorí sa prikláňajú k západnej forme kresťanstva, práve 6. januára. Tento kresťanský sviatok sa v cirkvi slávil už v 3. storočí. Počas sviatku Zjavenia Pána si kresťania pripomínajú výpravu pohanských mudrcov. Zrejme sa nejednalo o kráľov. Spomenutí mudrci pravdepodobne pochádzali z oblasti dnešného Stredného východu. Na

svojej výprave sledovali pozoruhodný astronomický úkaz na nebi. V cieľi svojej objaviteľskej cesty uzreli malého Pána Ježiša, ktorého obdarovali zlatom, kadidlom a myrhou. Podľa biblickej zmienky o mudrcoch, ktorú nachádzame v evanjeliu podľa Matúša (2,1-12), nevieme presne určiť ich počet a ani ich mená. Ich počet a mená Gašpar, Melichar a Baltazár vznikli v rámci kresťanskej tradície.

MYŠLIENKY

Stále viac sa približovať k cieľu najvyššiemu

„Zabúdam na to, čo je za mnou, a usilujem sa o to, čo je predo mnou“ (Fil 3,13b).

Nový rok je už každoročne magnetom na rôzne novoročné sľuby a predsvzatia. Mnohí si nedokážu predstaviť štrngnutie šampanským bez toho, aby v rámci stereotypného vinšu nevyslovili nejaké ukrývané prianie, dlho spriadané túžby, alebo len tak o sebe niečo nezaprporokovali. Ale ruku na srdce: pri

bo to bola milosť Božia nová každého rána?

Ktovie, ako sa asi apoštol Pavol lúčil so starým rokom a vítal nový. Ako a či vôbec reagoval významnými vyhláseniami na prelom rokov. Z toho, čo o ňom vieme z biblickej zvesti je, že žil intenzívnym očakávaním druhého Ježišovho príchodu v sláve. V súvislostiach a napätí tohto očakávania sa rodilo jeho myslenie viery a formoval osobný život.

„Bežím k cieľu za nebeskou cenou“
(Fil 3,14a).

koncoročnom účtovaní, čo z týchto záväzkov vieme vyhodnotiť? Dokážeme si vôbec ešte na ne spomenúť? Čo všetko sme si už želali, ako sme sa stoj čo stoj chystali zmeniť svoje životy. Bol nový rok dôvodom a tak nám pristal, že sa v nás razom čosi zlomilo a my sme sa stali lepšími manželmi, manželkami, synmi, dcérami, spolužiakmi v škole, kolegami na pracovisku, bratmi a sestrami v cirkevnom zbere?

Posunuli nás dopredu, či urobili z nás zásadne iných ľudí naplnených želania, ale-

Stretnutie s Kristom a byť s Kristom tvorilo hlavnú os, okolo ktorej sa točilo všetko a tak dávalo zmysel prítomnosti i budúcnosti. Samozrejme, zaujímali ho veci každodenného života. Mal plány, snáď aj sníval, ale všetko podriaďoval túžbe bytia s Kristom ako tomu najvyššiemu naplneniu viery. Pre konečné bytie s Pánom ochotne odovzdával minulosť všetko, k čomu už dospel, aby sa stále viac približoval k cieľu najvyššiemu.

Pred niekoľkými dňami sme vstúpili do nového roku. Vlastne je to už minu-

Pred tvárou Hospodina

Pred Tvojou svätou tvárou, môj drahý Stvoriteľu, sa nachádzam, prosím o dodanie viac síl, aby som mohol pomáhať svojim bližným. Daj, aby som si svojich priateľov aj nepriateľov jednak vážil, ich právo na život rešpektoval, a všestranne im pomáhal. Nech v Tvojej láske sa k ním viem približovať, aby ma rešpektovali, nech im viem odpustiť rôzne previnenia voči mne a modlím sa s nimi, aby boli nám odpustené naše hriechy, ktorými sme sa previnili proti Tebe. Biednych nech rád vidím okolo seba, dať im dostatok chleba, obleku potrebného. Viem, Pane môj, že ako sa my staráme o bližného, tak sa aj Ty o nás postaráš. Nedaj nám zabudnúť, drahý Pane, aby Tvoja milosť, bázeň a pobožnosť medzi nami v žiadnu dobu nevymizli. Amen.

Tibor Sabovik

losť. Či sme si stihli niečo zapriať alebo nie, nový list sa práve začal písať. Naozaj, nevieme, čo je pred nami. Môžeme iba tušiť, práve tak ako s trochou ilúzie a zveličovania predstaviť si seba iných, než sme boli včera. Nech by sme pritom boli veľmi realistickí, alebo naopak, príliš naivní, už teraz vieme, že budúcnosť nových dvanástich mesiacov – ak nám budú dopriať – nás určite zmení. V čom, to zatiaľ nevieme. Ak však spolu s apoštolom vyznávame, že naše životy sú cestou viery, každý jeden mílnik na nej je iba novým vykročením za cieľom, ktorý sme si samy nedali a preto je o to dôležitejší a slávnejší.

Stretnutie s Kristom a byť s Kristom tvorilo hlavnú os, okolo ktorej sa točilo všetko a tak dávalo zmysel prítomnosti i budúcnosti.

S novoročnými sľubmi a predsvzatiami síce nijako nesúvisí, hodno však oň stáť aj v tomto novom roku s novou odhodlanosťou a zodpovednosťou. Byť s Kristom je predsa pružinou nádeje.

Ján Semjan

List písany Efezanom (Výkladové poznámky)

List Efezanom bol tak ako aj listy Filipanom, Kolosanom a Filemonovi písany z väzenia (3,1; 4,1; 6,20). Je len otázkou, z ktorého, či z Cézarey (Sk 24nn) alebo z Ríma (Sk 28,30). Je však rozšírený i názor, že ho písal niektorý z apoštolových žiakov priamo, alebo podľa Pavlovho diktátu (6,21, por. Kol 4,17–18). Takisto sa usudzuje, že v niektorých starých rukopisoch chýba adresát: „Efezanom“, ako aj niektoré narážky na zborové problémy, ako je to napr. v listoch Galatánom, či Korintánom, teda, že tento list nebol určený jednotlivému zboru, ale že to bol akýsi okružný list, ktorý koloval a čítal sa v jednotlivých zboroch.

Nasvedčuje tomu aj jeho obsah, ktorý nie je konfrontačný, a nereaguje na problémy zboru, ale skôr vieroučný a meditatívny a centrálné miesto v ňom je akési všeobecné učenie o cirkvi ako tele Kristovom, ktorej hlavou je Ježiš Kristus a ktorá

je budovaná na základe prorokov a apoštolov, kde uholným kameňom je sám Ježiš Kristus.

Jeho prvá časť listu je vieroučná a druhá parenetická (napomínajúca ku kresťanskému životu) a jej obsah sa často prekrýva aj s obsahom listu Kolosanom.

Pozdrav (1,1–2)

Pozdrav listu začína podľa spôsobu starovekých listov a väčšiny Pavlových listov: predstavením autora, adresátov a priáním milosti a pokoja. Pavlovo meno je uvedené ako meno autora, aj keď pripustíme autorstvo jeho žiaka či pisateľa podľa jeho diktátu. Pavol je nazvaný „apoštol Ježiša Krista“, a tým je obsah listu zastrešený apoštolskou autoritou, veď cirkev je budovaná na „svedectve prorokov a apoštolov“ (2,20). List je adresovaný „svätým... a veriacim (verným) v Kristovi Ježišovi“. Označenie „svätí“ nie je označením mravnej kva-

lity, ale v liturgickom jazyku označením toho, čo je oddelené a zasvätené pre Boha, a tak teda svätými sú kresťania preto, že sú povolani a oddeleni službe Bohu a viere v Ježiša Krista. Slovo „veriaci“, či verní, ako by bolo zdvojením predchádzajúceho slova, ale má i zvestný význam, pretože nie všetci svätí boli veriaci a verní.

Už bolo povedané, že v niektorých dôveryhodných rukopisoch toto označenie v Efeze – chýba. Existuje dokonca názor, že v liste, kde bolo meno adresáta, bolo vynechané prázdne miesto a neskôr dopĺňované menom mesta a zboru, v ktorom bol tento list čítaný. Prianie milosti a pokoja je asi liturgická forma, ale nie sú to prázdne slová, zvlášť ak ich darcom je Boh, náš Otec a Pán Ježiš Kristus. Milosť je Boží dar spasenia, dôsledok Jeho milosrdenstva, zjaveného skrz Ježiša Krista, a pokoj by mal byť jeho ovocím a dôsledkom.

Ján Janovčík

Mocnému bojovníkovi

Milé sestry a bratia! Teším sa ako malé dieťa začiatku tejto rubriky o knihách. Lebo je veľa dobrého, čo môže kniha dať. A ja budem rada, keď si to dobré budeme medzi sebou posúvať a šíriť, aby sme oslávili Otca, ktorý jediný je toho hodný.

A aj keď je naša rubrika skôr pre nás dospelých, predsa len by som rada začala výnimočnou knihou, určenou pre naše deti. Presnejšie pre našich synov, vnukov, prosto chlapcov, z ktorých môžu raz vyrásť výnimoční muži. Muži, odvážni do správnych činov, pravdiví, mocní v Bohu, ktorých tak veľmi potrebuje tento svet...

Knihá s názvom *Mocnému bojovníkovi* od autorky Sheri Rose Shepherd, ktorú by som vám rada predstavila, môže byť začiatkom nového, krásneho a dobrodružného života vášho dieťaťa s našim kráľom a Otcom. Každá dvojstránka sa nám prihovára inou témou, kde sa hovorí napr. o odvahe, modlitbe, sile sľubu, ukrytých pokladoch, o rešpektovaní iných. Začína „príhovorom Boha“ na danú tému, pokračuje vhodným biblickým veršom a kapitola sa uzatvára modlitbou dieťaťa vyplývajúcou z danej témy. Nájdeme tu tak veľa silných slov a myšlienok, že vybrať niečo ako ukáž-

ku je ako otvoriť ľubovoľnú stránku a čítať. Sme teda napr. pri názve *Rešpektovať iných* a čítame: „Rešpektovať človeka, to znamená, že sa k nemu budeš

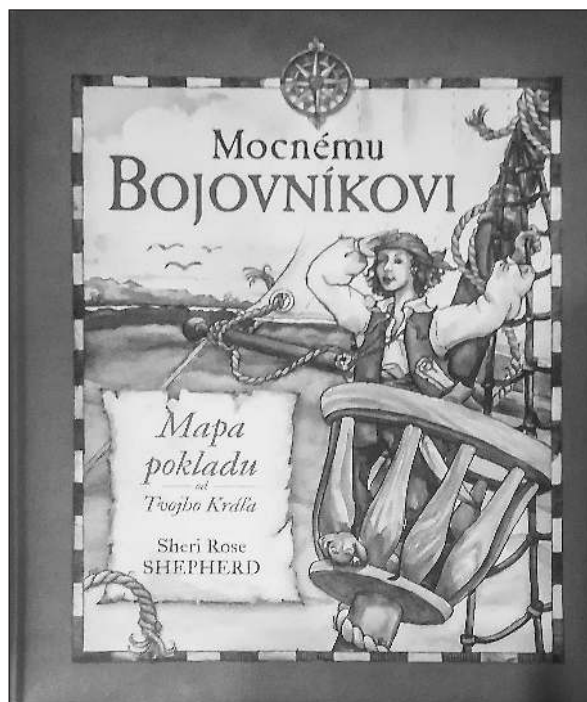
niekto rozpráva, budeš ho pozorne počúvať. Keď vidíš, že je niekto smutný, opýtaš sa, ako mu môžeš pomôcť. Keď budeš ľuďom preukazovať úctu a rešpekt, všimnú si, že Ty si môj.“ A slová modlitby k tejto téme? „Drahý Bože, uč ma, aby

som sa k ľuďom správal úctivo a s rešpektom. (...) Viem, že ak si budem ctiť ostatných, preukážem úctu tebe samému.“

Keď čítame slová tejto knihy, je to ako keď sa rodič láskavo prihovára svojmu dieťaťu s túžbou naučiť ho niečomu dobrému, čo pretrvá, čo ho ochráni. Slová tejto knihy sú posilnením vzťahu dieťaťa voči Bohu a jeho viery, zároveň upriamujú detské oči na svojho mocného Otca a na Jeho Slovo.

Aj ja mám pred sebou túto vzácnu knihu a teším sa na chvíľu, keď sa s dieťaťom, ktorému je určená, začítam do jeho prvých stránok. A modlím sa, aby tie ďalšie s ním už čítal jeho nebeský Otec.

Monika Demeterová

správať ako k niekomu jedinečnému a veľmi dôležitému. Je veľa spôsobov, ako preukázať úctu a rešpekt. Napríklad keď učiteľ vojde do triedy, postavíš sa. Keď

Calvin – Kardinál a reformátor (I.)

Život a dielo – Začiatky

Kniha *Calvin – Kardinál a reformátor* približuje čitateľom Kalvínov život a jeho dielo. Na začiatku kapitoly sú informácie o jeho súkromnom živote.

Veľký reformátor sa narodil 10.7.1509 v Noyone v Pikardii na severe Francúzska. „Jeho otec Gerard bol právnik a stál v úzkom vzťahu s hodnostármi a úradmi katolíckej cirkvi, s biskupstvom i kapitulou. Matka Jeanne Lefranc bola dcéra zámožného meštana, ktorý sa prisťahoval z Cambrai. Vynikala zbožnosťou a krásou, ale zomrela, keď mal Ján 14 rokov. Z Jánových súrodencov je zvlášť známy Anton, ktorý žil v srdečných kontaktoch so svojím bratom v Ženeve.“

Kalvín vyrastal vo veriacej rodine, ktorá ho viedla k vzdelaniu. Bol cielavedomý, obetavý, a k tomu ešte i skromný. Nepozeral len na seba, ale všimol si ako svoje okolie, tak aj to, čo sa dialo vo svete. Oplynula ho matka a možno viac jeho otec. Na jeho želanie Ján odchádza v roku 1523 na štúdiá práva do Paríža, kde sa zoznamuje s humanizmom, ľudomilnosťou. Francúzsko tých čias dobýjalo nové zámorské kolónie, a rozširovalo tak svoje územia. Európske mocnosti viedli medzi sebou vojny o získanie kolónií. (V dnešných časoch napríklad vidíme, že utečenci prichádzajú do Európy z jej bývalých kolónií.) Kalvína vtedajšie dianie zasiahlo a po smrti otca v roku 1531 zanecháva právo, aby

sa ešte viac venoval humanizmu. „V jeseňi 1533 sa udialo jeho náhle obrátenie, ako sa o ňom zmieta v komentári k žalmom. Prvý november 1533 je potom dôležitý vonkajší medzník v jeho živote. Toho dňa jeho priateľ Mikuláš Cop, rektor parížskej univerzity, prečítal nástupnú prednášku, naplnenú evanjelickým obsahom, ktorú pre neho vypracoval Kalvín. Verejnosť bola pobúrená a priatelia reformácie museli pred prenasledovaním z Paríža.“

Začal sa Kalvínov neľahký život plný strádania, keď zotrval na rôznych miestach. Načas sa vrátil aj do rodného Noyonu, následne odchádza do Basiley, kde už začína písať Inštitúciu.

Jeho cieľom bola obrana všetkých prenasledovaných pre evanjelium. „Spis vyšiel v marci 1536 a zabezpečil autorovi, vtedy 27-ročnému, bohosloveckú slávu.“ V neslobode sa často rodia veľké veci a Kalvín či Luther by o tom mohli hovoriť. Náš reformátor si získal uznanie aj u vojvodkyne Renáty z Ferrary, dcéry francúzskeho kráľa. Tu vidíme, že Boh dáva svojim pomoc aj v spriaznených ľuďoch. „Na ceste späť zašiel naposledy do svojho rodiska Noyonu. Chcel sa vrátiť do Basiley, ale musel voliť pre vojnové nepokoje okluku cez Lyon a Ženevu. Zastávka v Ženeve sa stala jemu i mestu osudovo dôležitou.“

Viliam Farel, ktorý bol ženevským kazateľom, začal presvedčať Kalvína, aby

zostal v Ženeve. Spočiatku nepochodil, ale podarilo sa mu to. Kalvín o tom napísal: „Keď svojimi prosbami nič nedokázal, dal sa Farel strhnúť ku kľiatbe, aby Boh ztratil môj pokoj, ak mu nechcem pomôcť v takej núdzi. Tu som sa zľakol a prerušil som cestu“.

Kalvín neplánovane ostáva v Ženeve, ale vieme, že to bol Boží plán. Skoro nato sa začala jeho plodná spolupráca s Farelom a Courautom, slepým kazateľom v meste. Ženevská cirkev dostala vypracovaný návrh cirkevnej správy a disciplíny. Po dvoch rokoch nastáva vzbura proti trom reformačným druhom, Farel sa stáva farárom inde, Couraut zomrel. Kalvín ide do Štrasburgu, kde sa venuje francúzskym utečencom, z ktorých vytvoril kresťanský zbor. Ďalej obhajoval reformačné učenie, vydáva rozšírenú Inštitúciu. „V roku 1540 sa oženil s Idelettou de Buren, vdovou po holandskom novokrstencovi.“ V Štrasburgu rozvíjal svoje kontakty s reformátormi, napríklad s Martinom Bucerom.

Osobnosť Jána Kalvína jasne vynikala všade, kde sa reformátor pohyboval. Bol veriacim človekom, ktorý sa neváhal vkladať do zápasov o pravdu Božieho Slova. Vykročil na cestu viery, opustil zázemie, ktoré mal v Noyone. Chvála za to Bohu!

Juraj Gajdošci

„Ako začať v novom roku?“, alebo nový rok – nový začiatok?

Často túžime po tom, aby sme niečo mohli začať odznova. Myslíme si, že keby sme takú šancu dostali, tak by sme veľa vecí robili inak, mnohé chyby opravili, poučili sa a odčinili to, čo sme pokazili. Ale či by sa nám to skutočne takto aj podarilo, nevieme. Každopádne doslova, žiaľ, nemáme takúto možnosť, urobiť niekoľko krokov nazad ako v nejakej spoločenskej hre na hracom pulte, aby sme sa už na rázcestí vydali v ďalšom kroku na inú cestu.

Aj keď spoznáme svoje chyby, ktoré sme urobili skôr, snažíme sa im v ďalších krokoch vyhnúť, predsa sa nám to nie vždy vydarí. Prосто sme nepoučiteľní, a to nás naplňa smútkom.

Máme vôbec možnosť toto všetko zanechať, aby sme sa kvôli tomu netrápili?

Áno, máme šancu začať znovu, presnejšie, aby sme mali náš život obnovený. Môžeme mať obnovený život, ktorý nie

je zaťažený starými spomienkami, smutnými prešlapmi, kopicami sa chybami. Nie my sme toho schopní, nie naša snaha, nie naša túžba po novom. Žalmista ho-

vorí o Hospodinovi: „Obnovuje mi život“ (Žalm 23,3).

Po takomto obnovenom živote by sme mali túžiť. A kedy inokedy takýto obnovený život začať, keď nie práve na nový rok, keď sa všetko začína a s tým začiatkom sú spojené nádeje a túžby. Prosme teda o ob-

novený život, o obnovené srdce nášho Pána všemohúceho, ktorý dáva nielen život, ktorý žijeme v tomto tele, ale dáva aj nový život, znovuzrodený život, ktorý sa naplní vo večnom živote.

Začnime preto nový rok (za se) s Pánom, lebo On nás vie obdaríť novým začiatkom, odpustením a znovuzrozením. Preto už nehľadíme dozadu, na to, čo nás súdi, ale dopredu s nádejou, že každý deň napíše náš Pán niečo nové na listy našej knihy. Pokiaľ žijeme v tomto tele, každý deň budeme môcť začať novú stranu tejto knihy.

Aranka Csonthó

Synodná rada na svojom 24. zasadnutí, ktoré sa konalo 1. a 2. decembra 2017 v Rimavskej Sobote, schválila nasledujúce uznesenia.

– Predkladá návrh volebného zákona Právnej komisii Synody. V súvislosti s návrhom volebného zákona navrhuje, aby funkcionárov aj naďalej volili presbyterstvá, aby 1 cirkevný zbor pri voľbách disponoval 1 hlasom, aj naďalej by sme volili 2 zástupcov biskupa, obaja by boli legítimými zástupcami našej cirkvi, v prípade hatenia biskupa vykonáva funkciu zástupcu biskupa, ktorý získal väčší počet hlasov. Nech je ohraničená možnosť znovuzvolenia.

– Je ochotná vydať ako neoficiálnu učebnicu náboženstva v slovenskom jazyku zostavenú Janette Knežovou podľa Skutkov apoštolov. Návrh obsahu učebnice je nutné predostrieť na schválenie Teologickej komisii Synody cestou Kancelárie Synody.

– Brala na vedomie, že senior tekovského seniorátu, Gyula Kassai s účinnosťou od 1. októbra 2017 vymenoval za zástupcu duchovnú do cirkevného zboru Farná duchovnú z Velkých Ludiniec Évu Antala.

– Ako zastupujúceho duchovného do zboru Ždaňa určuje zástupcu biskupa Jána Semjana. Ak reformovaný cirkevný zbor Ždaňa chce voliť duchovného, do držiac platné zákony, to môže urobiť.

– Brala na vedomie, že senior Abovskoturnianskeho seniorátu, Zoltán Orémus s účinnosťou od 6. novembra 2017 za zástupcu duchovného do cirkevného zboru Hucín na neurčitú dobu vymenoval duchovného z Plešivca Károlya Radácsyho.

– Brala na vedomie, že senior Ondavskohornádskeho seniorátu s účinnosťou od 1. decembra 2017 za zástupcu duchovnú v Reformovanom cirkevnom zbore Hraň menoval duchovnú z Trebišova Janette Knežovú.

– Zvolá mimoriadne zasadnutie s cieľom riešenia financovania cirkvi.

– Poveruje predsedníctvo našej cirkvi, aby pripravilo podmienky spolupráce našej cirkvi s holandskou podpornou organizáciou GZB, a poveruje synodného radcu Attilu Palcsó, aby v priebehu štvrtroka vypracoval misijný plán cigánskej misie.

– Súhlasí s tým, aby distribučná spoločnosť CYEB s.r.o. vyhľadala naše cirkevné zbory s konkrétnou ponukou. Ak sa pre zmenu dodávateľa rozhodne dostatočný počet cirkevných zborov, naša cirkev sa nebráni podpísaniu rámcovej zmluvy.

– Rok 2018 vyhlasuje za rok rodiny, zároveň žiada predsedníctva cirkevných zborov a seniorátov, aby sa pri plánovaní podujatí na rok 2018 viac zamerali na reformované rodiny.

– Žiadosť Dávida Vargaestóka vo veci schválenia iného liturgického odevu, ako je plášť duchovného, nepredkladá pred Synodu.

Rozhovor s Lenkou Breckovou

– Lenka, v októbri si sa zúčastnila na konferencii: *Ženou podľa Božieho srdca. Mohla by si ju v krátkosti priblížiť?*

– Konferencie už od roku 1999 organizuje občianske združenie Abigail, ktorého užší tím tvorí momentálne šesť žien z rôznych protestantských denominácií. Tohtoročná konferencia mala tému *Pri prameni* a konala sa v krásnom prostredí Liptova. Zamýšľali sme sa nad tým, z čoho čerpáme život, či sme napojené na Pána Ježiša alebo čerpáme z vyprázdnených cisterien. Tento rok sa na konferencii zúčastnil asi rekordný počet žien – okolo 250. Bolo nás 20 reformovaných, z cirkevných zborov Michalovce, Vyšný Čaj a Tušice.

– Čo myslíš, čím je taká konferencia výnimočná?

– Konferencia je časom zastavenia, darom od Pána Boha. Vďaka úžasným organizátorkám je o nás postarané po všetkých stránkach. Máme veľkú výsadu prežiť dni v spoločenstve sestier, mať čas vyplnený Božím Slovom, chválami, modlitbami. Veľké povzbudenie sme načerpali zo silných osobných svedectiev žien, ktoré vyznávali, že Pán Ježiš je záchrancom, nech už okolnosti života vyzerajú byť akokoľvek neriešiteľné.

– Sama už niekoľko rokov pracuješ so ženami v tušickom cirkevnom zbore, aké otázky spoločne riešite?

– Stretávame sa vyše 15 rokov. Venovali sme sa biblickým princípom výchovy detí, študovali sme životy biblických žien, pre-

mýšľali sme o manželstve. V posledných rokoch čerpáme inšpiráciu najmä z kníh, ktoré vydáva EVS (Slovenské evanjelizačné stredisko), najmä z titulov od Johna Otberga a Timothyho Kellera. Snažíme sa stretávať pravidelne, reálne to vychádza 2-3 krát mesačne. Modlíme sa spolu, spevom chválime Pána Boha, zamýšľame sa nad Božím Slovom a v neposlednom rade zdieľame svoje životy.

– Ako vznikla myšlienka venovať sa ženám v Tvojom domácom zbore?

– V tušickom zbore sa ženy okrem biblických hodín stretávajú v dvoch skupinkách. Jednu skupinku vedie sestra Anička Jančová a tieto stretnutia fungovali ešte pred našim príchodom do zboru. Z manželovej iniciatívy vznikla myšlienka venovať sa osobitne tzv. mladším ženám – tie boli svojho času definované ako také, ktoré ešte nemajú vnúťatá. Skupinku týchto žien som začala viesť ja. Plynúcimi rokmi už nejaké vnúťatá pribudli ☺.

– 12.11. sa uskutočnilo prvé seniorátne stretnutie žien v Tušiciach. Mohla by si nám priblížiť toto stretnutie?

– Keďže išlo o prvé stretnutie, s vierou sme vstupovali na „neznáme územie.“ Pán Boh sa k tomuto dielu priznal a my sme mohli v našom zborovom dome privítať vyše 50 žien z rôznych zborov Ondavskohornádskeho seniorátu. Spolu so sestrou farárkou Janette Knežovou sme sa zamýšľali nad tým, čo ženám kradne radosť – ustarostenosť, zaneprázdnenosť, sebaľu-

tosť. Z Božej ruky nás nič nevytrhne, no musíme bdiť a dávať pozor na naše srdcia, vzoprieť sa diablu a uchopiť plnosť radosti a slobody, ktoré pre nás Pán Ježiš vydobyl. Spoločenstvo žien bolo pre nás veľkým povzbudením – reformované ženy sa túžia stretávať, hovoriť o svojich životoch a skúmať ich vo svetle Božieho Slova. Myslím, že sestry z Ondavskohornádskeho seniorátu boli motivované aj reformačným dňom, ktorý sa v septembri uskutočnil v Košiciach. Tam sme vytvorili živé spoločenstvo vyše 100 žien. Tento netradične veľký seminár viedla sestra farárka Mariana Sláviková. Bolo to vlastne nulté seniorátne stretnutie žien ☺.

– Čo myslíš, čo by mala ponúknuť naša cirkev pre ženy? Ženy myslím vo všeobecnosti, podľa misijného príkazu Pána Ježiša „Choďte a čiňte mi učeníkov“.

– Nevieam sa vyjadriť k tomu, čo by mohla ponúknuť cirkev. Skôr otázku vnímam tak, čo si môžeme poskytnúť my – ženy. Vyjsť zo svojho zabehaného kolotoča, vyjsť zo zóny svojho komfortu a pomáhať si navzájom. Volať ženy z rôznych zborov k spoločným stretnutiam, povzbudzovať sa v službe, vytvárať „spoločenstvá nosidiel“ – aby sme boli ochotné niesť toho, kto nevláda. Povzbudzovať sa k putovaniu po úzkej ceste, pretože pozornosť ženy je ľahko odvedená všelijakým náliehavým odskutočne dôležitým. A uhlík odkotúlaný z pahreby rýchlo vychladne. Takéto láskyplné spoločenstvá sa potom stávajú miestom, kam môžeme pozyvať aj iné ženy.

Andrea Korečková

Muži, od ktorých Boh veľa chcel Mojžiš

Mojžiš mal obrovský zmysel pre spravodlivosť a túžil po slobode nielen pre seba, ale aj pre druhých. Bol veľmi horlivý a akčný. Keď sa snažil presadiť spravodlivosť pre svojho utláčaného brata, zabil Egypťana. Ale to nebol spôsob konania, ku ktorému ho chcel Pán Boh pozvať. To nebola horlivosť, ktorú by chcel v jeho živote rozvíjať. Keďže je Pán Boh veľmi trpezlivý a má kopy času, 40 rokov pripravoval Mojžiša na úlohu, ktorej sa nakoniec zhostil s veľkou ctou. Dodnes ho za to obdivujeme. Človek potrebuje dozrieť, aby niektoré veci pochopil a aj Mojžiš sa nakoniec naučil, čo je to sloboda a spravodlivosť.

Pre nás je slobodným človekom faraón, mocnár, ktorý všetko vlastní, a môže si robiť, čo chce. Je neobmedzený a každý mu musí vyhovieť. Môcť si robiť, čo sa mi páči, hoci aj s ohľadom na jedného blízkeho človeka, ktorého máme radi, a ktorý patrí do našej partie – ako Mojžiš, ktorý sa po svojom vysporiadal s Egypťanom –, je primitívne poňatie slobody. Mojžiš bol presvedčený, že keď zjedná slobodu zabitím, je všetko v poriadku. Ale Božia sloboda sa neprejavuje ničnením ľudí. Božia sloboda zjavená v plnosti v Pánovi Ježišovi Kristovi, ukazuje, že ten, kto je naozaj slobodný, miluje a slúži, dáva svoj život za bratov. Božia spravodlivosť sa neprejavuje v popravách a súdoch či nekonečnom pretriasaní hriechov a nedostatkov druhých pred celým svetom a vesmírom, ale opäť v prikrýťí hriechov Kristovým odpustením a milosrdenstvom. Je to teda celé na hlavu a niekedy nám trvá aj celý život, kým to konečne pochopíme a prijmeme.

Máme však ešte vždy dost času! Nemusíme si zúfať! Príde čas, keď to dáme!

A preto sa aj Mojžiš, vzdelaný a fyzicky silný muž, musel učiť, kto je Boh. Hneď pri prvom stretnutí pochopil, že s Pánom Bohom sa môže stretnúť kdekoľvek. Pán Boh nie je obmedzený ani budovami, ako sú kostoly, ani teológiou, ako je tá naša, ani ničím, čoho je človek schopný, či už v dobrom alebo v zlom.

Už v počiatkoch Starého Zákona vidíme, ako je Pán Boh prítomný vo viere Abraháma, v pohanskom Chaldejskom Úre, potom je prítomný v Egypte v Jozefovej viere, ktorý je raz hore a potom úplne dole, až sa nakoniec stáva správcom Egypta, a aj napriek zrade miluje svojich bratov a pomáha im. A dnes vidíme Boha

v Mojžišovom príbehu, v príbehu muža, ktorý bol neustále na ceste, bol prvý na rane a viedol ľud domov!

Pán Boh si ho nie náhodou vybral pre takú významnú úlohu, ako bolo vyvedenie ľudu zo zajatia. Mojžiš si všimol nespravodlivosť a rád ju riešil. Vyrástol na dvore faraóna a bol veľmi vzdelaný, horlivý, citlivý a zároveň aj fyzicky silný, hodil sa na to, aby jednal s faraónom a viedol ľud púšťou do zaslúbenej zeme: domov.

Kam vedú súčasní muži svoje rodiny a svoju cirkev? Čo je dôležité pre mužov dnešného sveta? Byť silní, bohatí, múdri, či uznávaní? Sú muži vo svojej viere dost silní na to, aby dovedli svoje ženy a deti domov – ta, kde prebýva Boh? Alebo sú muži prekážkou na ceste za Bohom? Od mužov, ako vidíme, Pán Boh veľa čaká. Chce prebývať v ich viere, nielen kvôli nim samotným, ale hlavne kvôli tým, ktorí sú okolo nich, kvôli manželke, deťom a cirkvi. Cez mužov robil Pán Boh veľké veci. Vždy boli prví na rane a chránili tých, ktorí boli za nimi.

(Ženy, ako svedčí aj môj osobný príbeh, sú fyzicky a psychicky krehké a nehodí sa, aby boli prví na rane, preto, ak by sa

našiel „Mojžiš“, ktorý by rád vypustil z ruky výhovorky, prečo nemôže byť farár, rada mu prepustím svoje miesto.)

Pán Boh si z Mojžišových výhovoriek nič nerobil. Vypočul si ich a ponúkol mu riešenie. Takže nakoniec Mojžišovi žiadne výhovorky nezostali. **Výhovorky mužom zostávajú iba keď nehovoria s Bohom.** Lebo Pán Boh má nekonečné riešenia a možnosti.

Naviac Pán Boh sa s Mojžišom stretol vo chvíli, keď bol iba obyčajným frustrovaným utečencom. Nemal žiadnu moc, ani pozíciu, a aj napriek tomu od neho Boh veľa chcel. Toto je obraz, s ktorým sa stretávame aj pri všetkých ženách Starého a Nového Zákona, sú staré, slabé, nevýznamné alebo neplodné, ale nakoniec sa stáva-

jú matkami veľkých mužov. Keď ich porodia, Pánu Bohu to stačí, už od nich nič nechce, iba výchovu a lásku. Pri mužoch je vždy náročnejší. Ale, čo je zaujímavé, aj pri mužoch začína veľké veci práve vtedy, keď sa cítia ako porazení, chudobní, odstrčení, cudzinci, nepochopení, zatrpknutí a do seba zahľadení. Práve vtedy vstúpi do ich života a predstaví sa ako Boh veľkého dejinného príbehu: „Som otec Abraháma, Izáka a Jáкова.“

Pán Boh si dovoľí vtiahnuť Mojžiša do toku veľkých dejín a ukazuje mu, že teraz sa nehrajú guľičky, teraz ide o veľa! A Mojžišovi sa zatočí hlava, keď si predstaví Abraháma, Izáka a Jáкова. Hneď začne premýšľať nad tým, ako by sa z toho mohol vyzuť. Veľmi dobre si uvedomuje, čo všetko zažil Abrahám, Izák a Jákov. Keby Pán Boh povedal iba jedno meno, ešte by sa to možno dalo, ale on povie rovno troch veľikánov izraelských dejín. Preto Mojžišovi ako prvé napadne: *Musím sa z toho nejako vysekať, najlepšie bude sa vyhovoriť, prečo sa to nedá.*

Zároveň sa Pán Boh zjavuje Mojžišovi ako Boh mocný a blízky: „Som, ktorý som.“ Pán Boh dáva Mojžišovi najavo, že je tu pre neho. *Ty nie si sám, maličký, opustený, bezmocný cudzinec, ty si silný, vzdelaný a horlivý Mojžiš, málokto má taký zmysel pre slobodu a spravodlivosť ako ty, čo si pár údermi zlikvidoval Egypťana a jednou palicou rozohnal pastierov. Aj tvoja sila sa zide, keď pôjdeš púšťou ako prvý.*

Pán Boh si teda vybral Mojžiša. A po 40 rokoch ho vrátil späť tam, odkiaľ ušiel: do Egypta. Pán Boh videl, že situácia Mojžišových bratov je hrozná, a preto sa Mojžiš

nemal starať o seba alebo o to, aby jemu bolo dobre, aby si zachoval svoj status quo, aby si veľa zarobil a užil, ale mal sa postarať o celý izraelský ľud. Nie je to trochu neprimeraná úloha pre jedného obyčajného muža? Podľa Pána Boha je to úplne perfektná úloha pre muža, ktorý má všetky predpoklady na to, aby to zvládol. Boh je predsa na jeho strane. Lebo ono je to vždy neveriteľne krásne, keď má hociktorý muž Boha na svojej strane. Lahko uveriteľné je to, keď má muž na svojej strane výhovorky, prečo niečo nemôže robiť, ale **neveriteľné zázraky sa dejú vždy vtedy, keď majú muži na svojej strane mocného Boha**, ktorý slúži, aby v pokore a láske zachránil a chránil iných. Takých mužov prajem aj našej cirkvi a rodinám!

Janette Knežová

Dňa 28. októbra 2017 sa na počesť 500. výročia reformácie konal už VII. ročník konferencie *Minulosť nás spája - budúcnosť zaväzuje* reformovaného cirkevného zboru a IV. ročník *Reformácia na Hornom Zemplíne* Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania – filiálky v Humennom.

Úvodnou modlitbou poslúžili sestra zborová farárka evanjelickej cirkvi **Mária Juhásová** a **Erika Dékányová**, seniorka Michalovského reformovaného seniorátu. Po úvodných modlitbách sa účastníci presunuli na nádvorie reformovaného kostola, kde sestra farárka a seniorka spolu so seniorátnym kurátorom **Blažejom Knežom** zasadili reformačné stromčeky. Počas výsadby stromov doprevádzal spevom kladziarsky spevokol. Pokračovanie vnútri kostola sa začalo duchovným slovom, ktorým prítomných potešila básňou **Alžbetka Gajarská**, konfirmandka reformovaného zboru. V prvej časti programu o živote a diele Ladislava Réza, druhého misijného farára, informovala prítomných konfirmandka **Anika Gajarská**. Erika Dékányová vo svojej kázni zároveň uviedla do života slovenských seniorátov a cirkevných zborov knihu Ladislava Réza *Drugethovci a reformácia v Humennom*. Táto publikácia bola vydaná v roku 1889 v maďarskom jazyku v Sárospataku (Blatnom Potoku), v Maďarsku. Na požiadanie bývalého riaditeľa

Okresného vlastivedného múzea pána Lukáča, preložil do slovenského jazyka v roku 1974 pán Vojtech Kováts. **Arpád Csontos** celé uvedené dielo prepísal do tlačového formátu A5 a v náklade 200 ks ho vytlačila agentúra WM. O podrobnostiach prepisu a o spracovaní knihy informoval zástupca kurátora Arpád Csontos a zároveň oboznámil prítomných s pokračovaním v diele Ladislava Réza, ktorý zaviedol v cirkevnom zbore počas svojho pôsobenia v Humennom v rokoch 1886–1902 *Ročenku*, kde veriacich oboznamoval o činnosti v cirkevnom zbore počas celého roka. **Valéria Csontosová** – po obdržaní archívnych dokumentov v roku 2007 – dva roky strávila ich spracovávaním, potom spolu s manželom spracovali *Kroniku Reformovaného cirkevného zboru v Humennom*. Uvedená *Kronika* je pripravená do tlače. Hľadá sa spôsob na jej vydanie.

Druhú časť programu konferencie uviedla 95 výpoveďami Martina Luthera sestra presbyterka **Božena Bašistová**. O živote a diele superintendentov Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania referovala Valéria Csontosová. Po ukončení konferencie cirkevné zbory pripravili pre prítomných malé občerstvenie.

Arpád Csontos

Materiálna pomoc v Rákoša

V čase, keď píšem tieto slová, v každom z nás veriacich ešte doznieva odkaz reformácie, ktorej 500-té výročie sme si nedávno pripomenuli, a v duchu ktorej sa niesol celý cirkevný rok a udalosti v ňom. Reformácia zmenila nielen situáciu v cirkvi a v duchovnom živote, ale bola veľkým prínosom pre všetky oblasti spoločenského života. A tak, v duchu myšlienok a odkazu reformácie a pre skráslenie vianočných chvíľ, sme sa my, veriaci z rákošského cirkevného zboru, tak ako po predchádzajúce

roky rozhodli a materiálnou potravinovou pomocou podporili obyvateľov Domu dobrého pastiera v Pribeníku. Zástupcovia presbyterstva zboru ju osobne odovzdali dňa 6. novembra.

Chcem vyjadriť poďakovanie všetkým členom zboru, ktorí k tejto pomoci prispeli. Týmto skutkom vyjadrili súcit s tými, ktorí sú v núdzi. Zároveň sa pričínili o to, aby boli Vianoce pre obyvateľov Domu dobrého pastiera krajšie, veselšie a príjemnejšie, podporené ideou vzájomnej bratskej lásky a ozdobené myšlienkami Božieho Slova.

Vojtech Sokoli

Stretnutie žien v Tušiciach

Bolo to už pred mesiacom, keď som napriek rôznym komplikáciám (choré deti, pokazené auto, rodinná návšteva) nakoniec dorazila do Tušíc na stretnutie žien. Konalo sa 12. novembra v zrekonštruovaných priestoroch zborového domu. Je vzácné, ako nás Pán Boh niekedy tak nástojčivo tlačí a volá nás. Keď som počula názov témy *Čo ženám berie radosť?* vedela som, že som spravila dobre, že som prišla. V duchu som sa usmiala a tešila sa, ako mi Pán Boh tak oprávnené a zaslúžene pohladká moje ego. Že sa dopočujem o tom, aké sme my ženy vnímavé pre potreby celého sveta a zvládame aj neovládateľné a že snáď konečne prídem na tú záhadu, kedy sa my ženy z tej všednej driny budeme môcť konečne naplno zaraďovať. Presne tak, ako nás nabáda Pavol v liste Filipským: „Ustavične sa radujte v Pánovi.“

Lahko povedať, ťažšie uskutočniť. Sestra farárka **Janette Knežová** poňala túto tému prakticky a v jednotlivých bodoch predstavila naše „kamene úrazu“, ktoré nás môžu pripravovať o radosť. Na prvom mieste bolo jednoznačné zanedbávanie nášho vzťahu s Pánom Ježišom. To, že nemáme zabúdať, že sme nositeľkami pokoja, pokory, láskavosti, empatie a milosrdenstva, hoci veľaokrát sme nositeľkami tých opačných hodnôt. No a tiež prázdnota, ktorá vyplýva zo zaneprázdnenosti a sebaľútosti. Myšlienka, ktorá podľa reakcií početného publi-

ka nezasiahla len mňa samotnú, a ktorú výborne vykreslila aj sestra **Lenka Brecková** v následnej aplikácii. V ďalšej časti vystúpila so svojím vyznaním sestra **Anka Gajdošová**, prekladateľka pracujúca pre vydavateľstvo ViVit, ktorá žije a slúži so svojím manželom, kazateľom Cirkvi bratskej v Trenčíne.

Celý program stretnutia bol vytvorený veľmi zaujímavou, doplnenou o chvály, hry, modlitby, s chutným občerstvením na záver. Ďakujeme celému zboru v Tušiciach za prípravu tohto krásneho a obohacujúceho stretnutia. Za množstvo podnetov k premýšľaniu, ale aj radosti, ktoré prítomným ženám zaiste prinieslo.

Zuzana Némethová

Adventná recepcia. Dňa 4. decembra sa biskup László Fazekas na pozvanie prezidenta Maďarska Jánosa Ádera zúčastnil na adventnej recepcii v Alexandrovom paláci v Budapešti, zorganizovanej pre zástupcov historických cirkví z odčlenených území. Na stretnutí sa okrem prezidenta zúčastnil aj predseda vlády Viktor Orbán, predseda Parlamentu László Kövér, podpredseda vlády Zsolt Semjén, minister pre ľudské zdroje Zoltán Balog a štátny tajomník vlády zodpovedný za národnú politiku Árpád Potápi.

Odvzdávanie pamätných medailí. Pri príležitosti založenia Prešovskej univerzity sa dňa 6. decembra v Divadle Jonáša Záborského konalo slávnostné zasadnutie, v rámci ktorého rektor Univerzity Peter Kónya odovzdal pamätné medaily predstaviteľom spoločenského, politického a cirkevného života a predstaviteľom spriatelovaných domácich a zahraničných univerzít, hlavne konzulovi Maďarska z Košíc, ako aj dekanom Univerzity. Pamätnú medailu vďaka dobrej spolupráci medzi našou cirkvou a Univerzitou mohol prevziať aj biskup László Fazekas.

Cigánska misia. Dňa 11. decembra v zástupení švajčiarskej podpornej organizácie HEKS rokovala s biskupom László Fazekasom, zástupcom biskupa Róbertom Géresim, koordinátorkou Cigánskej misie našej cirkvi Zsuzsannou Tóth a so zástupcami

Benefičný ples

Dňa 11.11.2017 usporiadala nezisková organizácia RE-MI-DIA, n.o. druhý ročník benefičného plesu v hoteli Chemes na Zemplínskej šírave.

Po roku opäť nastal čas radovať sa, zabávať sa a byť s ľuďmi, ktorých máme radi. V každodennom stereotypu, nedostatku voľného času, náhlení sa berieme mnohé veci za samozrejmé, a vôbec si neuvedomujeme, aký bezstarostný život niekedy žijeme. Mať rodinu, domov, zamestnanie či zdravie nie je pre každého samozrejmé. „Prejavuj lásku skutočným skutkom, jedine láska premáha utrpenie.“ My sme sa rozhodli, že chceme svoju lásku prejavovať, a preto sme položili prvý kameň na cestu pomoci. Rozhodli sme sa, že zo sumy, ktorú obdržíme z predaja tombolových lístkov, darujeme 40 percent ľuďom, ktorí to naozaj potrebujú, a ktorým pomôže každá maličkosť. A tak vďaka ochote a štedrosti mnohých hostí sme spolu vyzbierali sumu 350 eur pre neziskovú organizáciu Dobrý pastier v Pribeníku, ktorej zriaďovateľkou je reformovaná farárka **Éva Szabóová, rod. Kozárová**.

Veríme, že aj tento ročník nášho plesu bol pre všetkých príjemným ozvláštnením všedných dní, časom plným zábavy, tanca a rozhovorov.

Stanislav Jakub

projektov a cirkevných zborov, angažujúcich sa v cigánskej misii, zástupkyňa pre Východnú Európu Angela Elmiger. Témou rokovania bolo ukončenie tri roky trvajúceho podporného projektu a stanovenie ďalších krokov.

Chanuka. Biskup László Fazekas sa dňa 13. decembra zúčastnil na slávnosti Chanuka, organizovanej izraelským veľvyslanectvom.

Uloženie základného kameňa. Dňa 17. decembra sa v Komárne uskutočnilo uloženie základného kameňa budovy jasli a materskej školy, ktorá sa bude stavať za finančnej podpory vlády Maďarska. Táto príležitosť bola symbolickým otvorením projektu materských škôl Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku. Na tomto podujatí sa popri zástupcoch Predsedníctva synody zúčastnili aj viacerí predstavitelia politického a spoločenského života. Medzi inými bol prítomný predseda Strany maďarskej komunity József Menyhart, podpredseda Strany maďarskej komunity Beáta Kiss, podpredseda Národnej rady Slovenskej republiky Béla Bugár, poslanec Parlamentu Péter Vörös, ako aj primátor Komárna László Stubendek. Z Maďarska toto podujatie svojou prítomnosťou poctil vládny úradník István Grezsa a vedúca oddelenia národnostnej politiky Marianna Pathó.

Vianočné zhromaždenie. Na pozvanie biskupa Ekumenickej pastoračnej služby Mariána Bodolló sa biskup László Fazekas dňa 19. decembra zúčastnil na adventnom stretnutí.

Reformácia 500. Biskup László Fazekas a tajomník biskupa Attila Sasák sa dňa 19. decembra zúčastnili na slávnostnom

Koncert náboženskej piesne v Sečovciach

26. novembra sa v Sečovciach kaviareň Carmel naplnila, aby si prítomní pri káve a zákusku vypočuli na koniec cirkevného roka plánovaný koncert náboženskej piesne. Sestra **Zuzana Némethová** privítala všetkých, a hlavne brata farára **Jaroslava Szélesa**, ktorý svojimi piesňami a hrou na gitare spríjemnil nedeľné popoludnie.

Boli to piesne zaspievané po hebrejsky, po rusky a po predstavení Jiřího Zmožka aj jeho piesne v češtine. Ku všetkým bol výklad, aby sme vedeli, o čom sa spieva, a niečo nové sa aj naučili. Nakoniec, keďže sme mali medzi sebou aj oslávenkyňu **Máriu Uhrínovú** z Millhostova, ktorá aj v prítomnosti svojich blízkych oslávila svoje 90-te narodeniny, nechýbali gratulácie. Spoločne sme s ňou na jej žiadosť zaspievali pieseň: *Budže so mnou, Pane*.

Takto sme sa potom s poďakovaním a s príjemným zážitkom v podvečer rozchádzali domov.

Tibor Bajus

koncerte pri príležitosti ukončenia jubilejného roku 500. výročia reformácie v Akadémii hudobného umenia v Budapešti.

Deň otvorených dverí na Univerzite J. Selyeho

Deň otvorených dverí Univerzity J. Selyeho v Komárne sa uskutoční 14. februára 2018. Zaujímavosťou môžu získať podrobné informácie o študijných možnostiach na Univerzite J. Selyeho, ako aj na Reformovanej teologickej fakulte. Pracovníci dekanátu, Študijného oddelenia, resp. vedúci a vyučujúci jednotlivých katedier uvedú (upresnia) aj študijné ponuky.

Blížiac sa akcie

11.2.2018 – Premýšľanie nad misijným pôsobením v senioráte, Sečovce, nedeľa o 15.00.

3.3.2018 – Seniorátne vyučovanie pre pracovníkov s deťmi a dorastom, Sečovce, sobota od 9.00.

18.3.2018 – Seniorátne stretnutie žien, Vyšný Čaj, nedeľa o 15.00.

Oznam

Opäť pripravujeme cestu do Svätej zeme. Termín je od 6. do 14. mája 2018. Cena: 660 eur + 135 USD.

Blížšie informácie môžete získať na adrese: Erika Domonkošová, Na záhumní 17, 040 15 Košice V. Tel.: 055/68 41 596, 0903/914 964, 0917/350 174. E-mail: domonkosovaerika@gmail.com.

KALVÍNSKE HLASY

Úradný orgán Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku. Adresa vydavateľa: Jókaiho 34, 945 01 Komárno. IČO: 00179191.

Vychádza mesačne.

Šéfredaktor: László Fazekas

Redaktori: Lucia Kis, Andrea Korečková (andrea.koreckova@gmail.com)

Preklad a jazyková korektúra:

Erika Domonkošová

Sekretárka a distribútorka: Lucia Kis
Predplatné prijíma každý reformovaný farský úrad i redakcia.

Predplatné na jeden (kalendárny) rok: 3,60 eur.

Distribúciu vykonáva redakcia:

930 10 Dolný Štál 380

E-mail: kh@reformata.sk

Telefón: 031/55 90 141

Redakcia došlé rukopisy nearchivuje a nevracia, vyhradzuje si právo na ich odbornú úpravu.

Tlačiarenská príprava: Lukács Kis

Tlač: Reproffset, Dunajská Streda

ISSN: 1335-3713

Evidenčné číslo: EV 3627/09